

Bruxelles, 30 ianuarie 2026
(OR. fr)

5724/26

MAMA 20
MA 2
MED 8

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Poziția Uniunii Europene pentru cea de a cincisprezecea reuniune a Consiliului de asociere UE-Maroc (Bruxelles, 29 ianuarie 2026)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor poziția Uniunii Europene pentru cea de a cincisprezecea reuniune a Consiliului de asociere UE-Maroc.

**CEA DE A CINCISPREZECEA REUNIUNE A CONSILIULUI
DE ASOCIERE UE-MAROC
(BRUXELLES, 29 IANUARIE 2026)**

Declarația Uniunii Europene

1. Uniunea Europeană (denumită în continuare „UE”) își exprimă satisfacția cu privire la organizarea celei de a 15-a reuniuni a Consiliului de asociere, care marchează cea de a 30-a aniversare a semnării Acordului de asociere dintre UE și Regatul Maroc (denumit în continuare „Maroc”). Reuniunea constituie un prilej de reafirmare a dorinței comune de a relansa și aprofunda parteneriatul într-un mod mai ambițios, pe baza Acordului de asociere.
2. Marocul este un partener strategic de prim plan, esențial, al UE în vecinătatea sa sudică, cu care UE are o relație bogată, multidimensională și privilegiată. În conformitate cu concluziile Consiliului European din 17 octombrie 2024, UE reafirmă valoarea deosebită pe care o acordă parteneriatului său strategic cu Marocul și necesitatea de a menține și de a consolida în continuare relațiile strânse cu acesta în toate domeniile parteneriatului. În acest sens, UE intenționează să consolideze cooperarea prin adoptarea priorităților parteneriatului sau a unui text echivalent, ca document-cadru pentru parteneriatul UE-Maroc. De asemenea, UE dorește să intensifice un dialog periodic și structurat cu Marocul, inclusiv cu privire la chestiuni regionale și internaționale, recurgând pe deplin la forurile parteneriatului, îndeosebi la Consiliul de asociere, la Comitetul de asociere și la subcomitete.
3. UE constată că parteneriatul UE-Maroc este un cadru fundamental pentru a răspunde în comun provocărilor globale. În acest context, rămâne esențial ca UE și Marocul să își reafirme atașamentul comun față de o ordine internațională întemeiată pe norme, față de un multilateralism eficace, față de rolul Organizației Națiunilor Unite și de Carta sa, precum și față de respectarea dreptului internațional, aprofundându-și totodată cooperarea în forurile internaționale și regionale, în special în spațiul euro-mediteranean, precum și cu partenerii lor africani.
4. În ceea ce privește situația din Orientul Mijlociu, UE reamintește concluziile complete ale Consiliului European din decembrie 2025 și salută adoptarea Rezoluției 2803 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind instituirea Consiliului de Pace și a unei forțe internaționale temporare de stabilizare, după cum se prevede în Planul cuprinzător pentru încetarea conflictului din Gaza. UE invită toate părțile să pună în aplicare rezoluția în integralitatea sa și în conformitate cu principiile politice și juridice internaționale relevante. UE amintește necesitatea ca mediul de securitate din Gaza să fie stabilizat, mai ales prin scoaterea definitivă din uz a armelor deținute de Hamas și de alte grupări armate nestatale. UE va sprijini în continuare Autoritatea Palestiniană și programul său de reforme în curs, în special prin intermediul Grupului donatorilor pentru Palestina, în vederea revenirii acesteia în Gaza. UE amintește Declarația de la New York și își reafirmă atașamentul puternic față de dreptul internațional și față de o pace cuprinzătoare, justă și durabilă, pornind de la soluția bazată pe coexistența a două state, în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al

ONU, care presupune ca două state democratice, Israelul și Palestina, să coexiste în pace, în limitele unor frontiere sigure și recunoscute. UE observă convergența de opinii cu Marocul, în special în favoarea soluției bazate pe coexistența a două state, și salută organizarea de către Maroc a celei de a cincea reuniuni a Alianței mondiale pentru punerea în aplicare a soluției cu două state, desfășurată la Rabat în mai 2025, în parteneriat cu Țările de Jos. UE condamnă cu fermitate intensificarea masivă a violenței coloniștilor împotriva civililor palestinieni, inclusiv a violenței împotriva comunităților creștine, precum și politicile și amenințările cu strămutarea forțată și cu anexarea care au loc în Cisiordania, inclusiv în Ierusalimul de Est. De asemenea, UE condamnă cu fermitate continuarea atacurilor teroriste împotriva Israelului. UE subliniază necesitatea furnizării rapide, sigure și neîngrădite și a distribuirii susținute a ajutorului umanitar pe scară largă în Gaza și pe tot cuprinsul său, inclusiv prin Coridorul maritim dinspre Cipru pentru a completa rutele terestre, în conformitate cu dreptul internațional umanitar, precum și necesitatea ca ONU și agențiile sale și organizațiile umanitare să poată lucra în mod independent și imparțial.

5. La aproape patru ani de la începerea războiului de agresiune pe scară largă, ilegal, neprovocat și nejustificat purtat de Rusia împotriva Ucrainei, care reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a normelor și principiilor Cartei ONU, compromițând securitatea și stabilitatea mondială și provocând o suferință de nedescris populației ucrainene, UE își reafirmă sprijinul continuu și de neclintit pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional. UE cere Marocului să sprijine Ucraina pentru a ajunge la o pace cuprinzătoare, justă și durabilă în Ucraina, bazată pe principiile Cartei ONU și pe dreptul internațional.
6. UE este hotărâtă să transforme parteneriatul UE-Maroc într-un factor de stabilitate regională și de prosperitate pentru ambii parteneri. UE subliniază potențialul cooperării regionale de a stimula creșterea și prosperitatea în Maghreb, în conformitate cu obiectivele Pactului pentru Mediterana. În această privință, UE consideră că o soluționare a dezacordurilor și a tensiunilor care afectează regiunea Maghrebului ar constitui un factor decisiv pentru consolidarea acestei dinamici și crearea unui mediu propice pentru dezvoltarea parteneriatelor.
7. UE își reafirmă angajamentul față de soluționarea litigiului privind Sahara Occidentală și salută adoptarea Rezoluției 2797 (2025) a Consiliului de Securitate al ONU, care sprijină pe deplin eforturile secretarului general și ale trimisului său personal de a facilita și de a conduce negocierile pe baza planului de autonomie propus de Maroc pentru a ajunge la o soluționare justă, durabilă și reciproc acceptabilă a litigiului, în conformitate cu Carta ONU, și va primi cu deschidere orice propunere constructivă pe care ar putea-o face părțile ca răspuns la planul de autonomie și care le cere părților să participe la discuții fără condiții prealabile și pe baza planului de autonomie propus de Maroc pentru a ajunge la o soluție politică definitivă și reciproc acceptabilă care să asigure autodeterminarea poporului din Sahara Occidentală; consideră că o autonomie reală ar putea reprezenta una dintre cele mai realiste soluții și încurajează părțile să își împărtășească ideile în sprijinul unei soluții definitive care să fie reciproc acceptabilă. În acest context, UE salută disponibilitatea Marocului de a colabora cu bună credință cu toate părțile interesate pentru a clarifica modalitățile acestui plan de autonomie și pentru a preciza cum ar arăta o autonomie în cadrul suveranității marocane. UE este dispusă să își dea concursul pentru a facilita consultările dintre părți în cadrul ONU și să susțină eforturile trimisului special al secretarului general.

8. UE salută aprobarea, la 20 noiembrie 2025, a noii abordări a UE pentru Sahel, care confirmă că dezangajarea nu este o opțiune, propune o abordare flexibilă adaptată fiecărei țări, se sprijină pe o viziune pe termen lung întemeiată pe interese reciproce identificate prin analiză și dialog și are drept obiectiv o utilizare flexibilă a setului de instrumente al UE, ancorată în realitățile locale. În acest context, UE este dispusă să caute și să dezvolte sinergii cu partenerii săi din regiune, cum ar fi Marocul, contribuind la punerea în aplicare a acestei noi abordări în Sahel.
9. UE salută Pactul pentru Mediterana, lansat la Barcelona la 28 noiembrie 2025, care reflectă ambiția strategică de a redefini relațiile dintre UE și partenerii săi din sud. Prin faptul că sprijină spațiul mediteraneeen comun, pactul are obiectivul de a crea noi prilejuri de cooperare între partenerii mediteraneeni, de a înfrunta provocările comune și de a progresa împreună către un parteneriat întemeiat pe încredere și respect reciproc, pe responsabilitate comună și dezvoltare colectivă. UE își dorește să aprofundeze cooperarea cu Marocul, într-un spirit de parteneriat întemeiat pe încredere reciprocă și responsabilitate comună, prin inițiative concrete și acțiuni prioritare în domeniul de interes comun, pentru a obține rezultate concrete pentru cetățenii de toate vârstele, pentru întreprinderi și pentru antreprenori.
10. UE apreciază rolul constructiv jucat de Maroc în cadrul inițiativelor de cooperare regională, îndeosebi al platformelor regionale la care ambele părți participă activ, cum ar fi Uniunea pentru Mediterana și Fundația Anna Lindh.
11. Marocul rămâne unul dintre partenerii esențiali și unul dintre cei mai mari beneficiari ai finanțărilor europene în regiunea Africii de Nord-Orientul Mijlociu. Cooperarea UE cu Marocul acoperă domenii variate, ce deschid perspective pentru o dezvoltare socioeconomică incluzivă și durabilă, un climat de afaceri prielnic investițiilor, o tranziție verde și o tranziție digitală juste și sprijin pentru dezvoltarea capitalului uman.

Democrația, buna guvernare și drepturile omului

12. UE subliniază caracterul central al principiilor fondatoare și directoare ale parteneriatului UE-Maroc și își reafirmă voința de a consolida dialogul și cooperarea în următoarele domenii: democrația, statul de drept, buna guvernare, justiția, responsabilitatea și transparența instituțiilor, precum și promovarea și protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, mai ales a libertății de întrunire, a libertății de exprimare, inclusiv a presei, a libertății de asociere, a drepturilor femeilor, copiilor și persoanelor LGBTI, a egalității de gen, împreună cu combaterea tuturor discursurilor de incitare la ură, a intoleranței, a stigmatizării și a discriminării. Deopotrivă, UE subliniază importanța protecției datelor cu caracter personal și a dreptului la viață privată.

13. UE își reafirmă convingerea că drepturile omului și libertățile fundamentale, mai ales libertatea de exprimare, libertatea de întrunire și libertatea de asociere, precum și menținerea unui spațiu civic deschis care să lase loc de acțiune organizațiilor societății civile, apărătorilor drepturilor omului, jurnaliștilor și tuturor participanților la viața publică, au o valoare adăugată esențială pentru Maroc și întreaga sa populație. UE dorește să abordeze numeroasele aspecte ale acestui parteneriat atât prin consolidarea relațiilor cu autoritățile marocane, cât și printr-un dialog continuu cu organizațiile societății civile, în special sectorul voluntariatului, și cu partenerii sociali. UE va continua să acorde sprijin Marocului pentru a implementa reforme în aceste domenii, inclusiv reforme care promovează drepturile femeilor.
14. În acest sens, UE acordă o importanță deosebită menținerii unui dialog periodic și aprofundat privind drepturile omului, în special în cadrul subcomitetului competent, care este un forum esențial pentru schimburi de opinii, monitorizare și consolidarea cooperării.
15. UE își reafirmă opoziția fermă și fără echivoc față de pedeapsa cu moartea, în toate circumstanțele și în toate cazurile. UE salută decizia Marocului de a vota, pentru prima dată, în favoarea rezoluției Adunării Generale a ONU privind moratoriul asupra aplicării pedepsei cu moartea, din decembrie 2024, și a rezoluției celei de a 60-a reuniuni a Consiliului pentru Drepturile Omului privind pedeapsa cu moartea, din octombrie 2025. UE salută poziția Marocului, care este în concordanță cu respectarea de către acesta a unui moratoriu de facto privind execuțiile începând din 1993 și îl încurajează să facă progrese către abolire prin oficializarea acestui moratoriu și prin reducerea numărului de infracțiuni pasibile de această pedeapsă.
16. UE salută rolul activ jucat de Maroc în cadrul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului cu ocazia celei de a treia participări la lucrările acestuia în calitate de membru al Consiliului pentru perioada 2023-2025. În 2024, reprezentantul permanent al Regatului Maroc pe lângă Organizația Națiunilor Unite la Geneva a prezidat Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, ceea ce dovedește atașamentul Marocului față de dialogul multilateral și promovarea drepturilor omului pe scena internațională. UE încurajează Marocul să își mențină acest atașament, continuându-și totodată eforturile depuse la nivel național pentru a promova drepturile omului.

Dezvoltarea socioeconomică incluzivă și durabilă

17. Acordul de asociere¹, împreună cu reformele ambițioase privind mediul de afaceri introduse de Maroc, au permis dezvoltarea rapidă a schimburilor comerciale dintre părți, precum și integrarea economică și diversificarea exporturilor marocane spre UE. UE subliniază că este important să se consolideze în continuare relațiile comerciale și de investiții și să se mențină comerțul deschis între cele două părți, precum și respectarea și susținerea cadrului comercial multilateral, mai ales în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

¹ Acord euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Marocului, pe de altă parte.

18. UE își reafirmă convingerea că dimensiunea economică și comercială a relației cu Marocul trebuie sprijinită și consolidată și mai mult, potrivit unei abordări reciproc avantajoase și coerente cu prioritățile respective ale ambelor părți. UE subliniază că este necesar să se mențină un dialog periodic și aprofundat privind aspectele economice, comerciale și de investiții, mai ales în cadrul instituțional stabilit prin Acordul de asociere, cu scopul de a favoriza fluiditatea comerțului cu bunuri și servicii și a identifica cât mai curând posibil dificultățile ce ar putea afecta comerțul bilateral, pentru a le soluționa cu pragmatism.
19. Pentru a promova prosperitatea comună, UE dorește să își reafirme disponibilitatea de a purta discuții temeinice cu privire la modernizarea mai amplă a relațiilor noastre comerciale, în cadrul dezvoltării parteneriatului strategic cu Marocul. O astfel de modernizare s-ar putea realiza într-un mod flexibil și bine determinat, urmând o abordare reciproc avantajoasă, inclusiv prin implementarea unor măsuri de facilitare a investițiilor strategice. În același timp, UE este receptivă la propuneri din partea Marocului cu privire la posibilele elemente de modernizare care să fie analizate împreună. Această dinamică se înscrie totodată în contextul organizării în comun a Cupei Mondiale din 2030 de către Maroc, Spania și Portugalia.
20. În paralel, UE își subliniază interesul de a coopera cu Marocul în sectoare importante de interes reciproc, cu potențial pentru investiții și comerț, pentru a contribui la integrarea economică și la dezvoltarea durabilă a Marocului. În acest context și profitând de cunoștințele și experiența acumulate, UE își reafirmă hotărârea de a sprijini eforturile Marocului de a implementa infrastructuri strategice, mai ales în domeniul transporturilor, al tranziției energetice și al gestionării durabile a apei, în parteneriat cu sectorul privat european și în cadrul Fondului de investiții Mohammed VI. UE salută progresele înregistrate de Maroc în ceea ce privește îmbunătățirea climatului de afaceri și de investiții și îl încurajează să continue această dinamică pozitivă, în special prin proceduri transparente și prin simplificare administrativă.
21. Pe plan socioeconomic, provocările rămân semnificative, mai ales în domeniul ocupării forței de muncă, cu precădere în rândul femeilor și al tinerilor, precum și în ceea ce privește reducerea disparităților teritoriale și sociale. În acest context, cooperarea dintre UE și Maroc ar trebui, în mod prioritar, să consolideze competitivitatea și diversificarea economică a ambilor parteneri, pentru o mai mare incluziune, reziliență și durabilitate. UE salută calitatea parteneriatului în ceea ce privește integrarea tinerilor, ocuparea forței de muncă, antreprenoriatul și dezvoltarea competențelor și formarea și va sprijini în continuare oportunitățile pentru tineri și includerea lor socioeconomică. UE va menține o abordare integrată care să mobilizeze educația, formarea profesională, învățământul superior, cercetarea și inovarea pentru a dezvolta un capital uman adaptat la piața muncii din Maroc și conform obiectivelor parteneriatului pentru atragerea de talente.
22. În ceea ce privește protecția socială, Marocul a depus în continuare eforturi semnificative pentru a îmbunătăți accesul la serviciile sociale și calitatea acestora, precum și pentru a dezvolta mecanisme de protecție. UE va continua să sprijine reformele sociale ale Marocului având drept obiectiv incluziunea socială și accesul la servicii sociale pentru toți, inclusiv pentru copiii aflați în situații vulnerabile și care trăiesc în zone defavorizate.

23. Fiind conștientă că sănătatea populației este un factor determinant al productivității, al competitivității economice și al creșterii durabile, UE subliniază că investițiile în sănătate reprezintă o pârgie esențială pentru dezvoltarea capitalului uman și pentru prosperitate pe termen lung. În acest sens, UE subliniază importanța consolidării unor sisteme de sănătate eficiente, reziliente și sustenabile din punct de vedere financiar, punând accentul pe capacitatea de a preveni, de a depista și de a trata bolile transmisibile, precum și de a promova sănătatea și asistența medicală primară de calitate, pentru a reduce povara bolilor care pot fi prevenite și consecințele socioeconomice ale acestora. UE sprijină eforturile Marocului menite să asigure accesul universal, echitabil și la prețuri abordabile la servicii de sănătate de calitate, contribuind astfel la integrarea socială, la reducerea inegalităților și la îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă.
24. UE salută buna cooperare vamală stabilită de-a lungul anilor cu Marocul. UE salută disponibilitatea Marocului de a ratifica în viitorul apropiat Convenția pan-euro-mediteraneeană revizuită, simbol al unei integrări mai profunde a Regatului în regiunea pan-euro-mediteraneeană.
25. În domeniul agricol, UE este pregătită să aprofundeze relația bilaterală și să reia dialogul referitor la chestiuni de interes comun. Cooperarea consolidată în sectorul materiilor prime, în special al îngrășămintelor, ar spori fiabilitatea aprovizionării, ar promova dezvoltarea unor lanțuri valorice durabile și reziliente, ar reduce dependența de piețele mondiale și ar favoriza o agricultură mai verde în Uniune, sprijinind în același timp obiectivele Marocului în ceea ce privește tranziția verde și exportul. În plus, UE consideră că o astfel de cooperare poate favoriza tranziția către o producție agricolă mai durabilă și mai ecologică, în conformitate cu obiectivele UE și ale Marocului privind tranziția verde și creșterea exporturilor.
26. Conștientă de provocările prezente și viitoare, precum și de necesitatea de a crea oportunități reciproc avantajoase, UE este gata să colaboreze cu Marocul pentru a promova infrastructuri digitale sigure și fiabile, pentru a dezvolta economia datelor și a inteligenței artificiale (IA) în Maroc, îndeosebi prin desfășurarea de infrastructuri avansate de date și de calcul și prin crearea de poli de IA și de inovare digitală, și pentru a sprijini implementarea unor servicii publice digitale și a unor soluții de infrastructură publică digitală interoperabile cu sistemele statelor membre ale UE, în conformitate cu Strategia digitală internațională pentru UE și cu Strategia Maroc digital 2030.
27. UE se bucură de buna cooperare cu Marocul în domeniul transporturilor. UE salută dialogul constructiv purtat pe 12 septembrie 2025 în cadrul Comitetului mixt UE-Maroc al Acordului euro-mediteraneean referitor la serviciile aeriene.

Parteneriatul verde și combaterea schimbărilor climatice

28. UE salută punerea în aplicare a Parteneriatului verde cu Marocul, încheiat în 2022, care oferă un cadru de cooperare în domeniul climei, al mediului și al energiei și promovează dezvoltarea economiei verzi și albastre. UE rămâne hotărâtă să continue și să aprofundeze punerea în aplicare

a acestui parteneriat, alături de Maroc, îndeosebi prin dialoguri periodice derulate la nivelul tehnic și politic adecvat, cu scopul de a înlesni și de a consolida pe termen lung cooperarea cu privire la aceste tematici.

29. În același timp, UE subliniază că reușita deplină a Parteneriatului verde depinde de mobilizarea sectorului privat și de un cadru de reglementare adecvat, precum și de măsurile luate de administrațiile publice. UE consideră Marocul un partener strategic în cadrul tranziției energetice, în special în domeniul energiei din surse regenerabile. În acest context, UE va urmări să promoveze împreună cu Marocul un climat de investiții stabil, previzibil și transparent pentru a facilita parteneriatele industriale și tehnologice între întreprinderile europene și marocane, în special în sectoarele tehnologiilor sigure și durabile cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv pentru producția de hidrogen, rețelelor inteligente, stocării energiei și eficienței energetice.
30. În domeniul adaptării la schimbările climatice, UE intenționează să își consolideze cooperarea cu Marocul, punând accent pe gestionarea integrată și durabilă a resurselor de apă, pe combaterea secetei și pe îmbunătățirea sistemelor de informare privind schimbările climatice și a celor de alertă timpurie, ținând seama în mod corespunzător de efectele actuale și viitoare ale schimbărilor climatice asupra sănătății umane. Acest angajament va fi însoțit de promovarea unor practici agricole și forestiere durabile, a unor soluții bazate pe natură și a unor măsuri favorabile biodiversității pentru a contribui la prevenirea, reducerea și controlul riscurilor pentru sănătate legate de schimbările climatice. În plus, UE dorește să aprofundeze cooperarea în ceea ce privește economia verde și albastră, mai ales prin sprijinirea dezvoltării economiei circulare de-a lungul lanțurilor valorice. UE salută totodată eforturile depuse de Maroc pentru a-și decarboniza industriile. UE își propune să aprofundeze dialogul cu Marocul privind mecanismele de stabilire a prețului carbonului, inclusiv în transportul internațional. De asemenea, UE este gata să acorde asistență Marocului la elaborarea de măsuri referitoare la participarea sa la piețele carbonului, printre altele prin adoptarea unui sistem de monitorizare, raportare și verificare și prin elaborarea de strategii privind modalitățile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.
31. Prin această cooperare bilaterală, UE va acționa în mod coerent și în deplină complementaritate cu procesele internaționale și își va consolida politicile și strategiile, în special Pactul verde european, Busola pentru competitivitate și Pactul pentru o industrie curată, a căror reușită depinde și de cooperarea strânsă cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune, cum este Marocul.
32. La zece ani de la adoptarea Acordului de la Paris, UE salută faptul că acest cadru multilateral a contribuit la orientarea economiei mondiale către o tranziție durabilă și rezilientă. Cu toate acestea, trebuie accelerate măsurile de combatere a schimbărilor climatice la nivel mondial. Este imperativ să se crească nivelul de ambiție, mai ales în cazul țărilor care generează cele mai ridicate emisii. UE salută noua contribuție stabilită la nivel național (CSN) 3.0 și nivelul mai ridicat de ambiție față de CSN anterioară. UE este gata să sprijine Marocul pentru a-și pune în aplicare CSN 3.0. Această cooperare va contribui în același timp la crearea de noi oportunități economice și de locuri de muncă de calitate de ambele părți ale Mediteranei.

33. UE își menține angajamentul deplin față de adoptarea și punerea în aplicare a ambițiosului cadru „zero net” al Organizației Maritime Internaționale (OMI), bazat pe date științifice. UE este dispusă să colaboreze în mod constructiv cu Marocul pentru a consolida progresele înregistrate până în prezent în acest context și pentru a relua, la momentul oportun și sub auspiciile OMI, discuțiile privind acordul.
34. Buna gestionare a resurselor naturale marine rămâne o prioritate pentru UE, inclusiv în ceea ce privește gestionarea durabilă, transparentă și bazată pe date științifice. UE se bucură de buna cooperare în domeniul pescuitului cu Marocul și își exprimă mulțumirea pentru pregătirile desfășurate în prezent în scopul începerii negocierilor cu privire la un nou acord de parteneriat în materie de pescuit durabil.

Apropierea dintre popoare, tineretul, cercetarea, inovarea, educația și cultura

35. UE își exprimă intenția de a aprofunda și mai mult legăturile istorice puternice dintre UE și Maroc, cu precădere în sectoarele culturale, în domeniile tineretului, educației, cercetării și inovării, inclusiv în legătură cu noul Pact pentru Mediterana.
36. UE își va continua eforturile de asociere a Marocului la programe și inițiative comunitare. UE salută participarea activă a Marocului la dimensiunea internațională a programului Erasmus+, care sprijină cooperarea între universitățile, centrele de educație și formare profesională și organizațiile de tineret marocane și europene, precum și mobilitatea studenților, a cadrelor didactice și a tinerilor. UE încurajează consolidarea participării instituțiilor marocane la conceperea proiectelor, în conformitate cu obiectivele naționale.
37. UE salută încheierea, la 8 septembrie 2025, a negocierilor privind participarea sporită a Marocului la programul „Parteneriatul pentru cercetare și inovare în zona Mării Mediterane” (PRIMA) pentru perioada 2025-2027. UE consideră că este o etapă importantă pentru consolidarea cooperării științifice dintre Maroc și UE și pentru promovarea dezvoltării durabile, a inovării și a stabilității regionale prin diplomația științifică, cercetarea comună și gestionarea integrată a resurselor.
38. UE se bucură de participarea foarte semnificativă a Marocului la programul Orizont Europa și încurajează o participare sporită din partea institutelor de cercetare, a universităților și a întreprinderilor la următoarele programe de lucru în perioada 2026-2027. Partea europeană rămâne receptivă la posibilitatea de a relua și de a finaliza negocierile de asociere la programul Orizont Europa, dacă va fi posibil.

39. Fiind un bun public mondial, cultura este un pilon esențial al parteneriatului UE-Maroc și face parte integrantă din dezideratele Pactului pentru Mediterana. UE își reafirmă adeziunea față de promovarea valorilor comune concomitent cu respectarea diversității, a libertății culturale, a dialogului și a schimburilor de idei, pentru a întări înțelegerea reciprocă și a crea împreună cu Marocul un spațiu cultural mediteraneean dinamic, deschis și inovator. Prin cooperarea culturală, care include protejarea și valorizarea patrimoniului cultural, UE își propune să stimuleze coeziunea între societăți, să încurajeze tinerii și societatea civilă și să construiască punți durabile.

Mobilitatea și migrația

40. UE reamintește că acordă o mare importanță cooperării cu Marocul în ceea ce privește gestionarea și guvernarea migrației, în cadrul unei abordări cuprinzătoare, echilibrate și reciproc avantajoase, în conformitate cu dreptul internațional, drepturile omului, acquis-urile și principiile comune ale parteneriatului, precum și în conformitate cu competențele respective ale UE și ale statelor sale membre. UE subliniază importanța angajamentului Marocului în domeniul gestionării și al guvernării migrației și își reafirmă hotărârea de a-și consolida cooperarea cu această țară în cadrul unei abordări cuprinzătoare a migrației și a mobilității. UE încurajează reluarea unui dialog periodic, sincer și deschis la nivel înalt, inclusiv pentru a aborda împreună chestiuni complexe.
41. UE subliniază că cooperarea în materie de migrație cu Marocul constituie un cadru solid și încurajează Marocul să intensifice această cooperare pe baza experiențelor pozitive și reciproc avantajoase dobândite deja. Astfel, UE evidențiază progresele realizate datorită sporirii eforturilor comune de prevenire a imigrației ilegale, mai ales prin combaterea introducerii ilegale de migranți și a traficului de persoane, prin dezmembrarea rețelelor și prin structurarea căilor de migrație legală și a mobilității circulare în conformitate cu competențele naționale.
42. UE subliniază că prevenirea și combaterea migrației ilegale, securitatea și gestionarea frontierelor, cooperarea în materie de returnare și readmisie, traficul de persoane și introducerea ilegală de migranți, precum și protejarea persoanelor în cauză, mai ales prin acțiuni de comunicare și sensibilizare cu privire la riscuri, rămân priorități și responsabilități comune și esențiale. De asemenea, UE reafirmă că este hotărâtă să sprijine punerea în aplicare a Strategiei naționale marocane privind imigrația și azilul și urmărește cu interes evoluția situației referitoare la adoptarea legislației în materie de migrație și azil prevăzute în acest cadru.
43. UE pune accentul pe mobilitatea legală în cadrul parteneriatului pentru atragerea de talente, în special a profesioniștilor care lucrează în sectoare cu deficit de forță de muncă, și pe structurarea căilor de migrație legală, în conformitate cu competențele naționale. UE recunoaște importanța programelor de migrație circulară, în special pentru studenți, tinerii activi și tinerii voluntari, acordând o atenție deosebită profilurilor specializate din sectorul digital și cel tehnologic, inclusiv prin programe de schimb între universități, institute de cercetare și întreprinderi tehnologice. UE reliefează importanța promovării unor practici de recrutare echitabile și a consolidării mecanismelor de informare și orientare a lucrătorilor migranți înainte de plecarea acestora, pentru a asigura o mobilitate sigură și de succes, în conformitate cu competențele naționale.

44. UE amintește obligația ce revine statelor de a-și primi propriii cetățeni și își reafirmă dorința de a consolida și de a aprofunda cooperarea la toate nivelurile, inclusiv în ceea ce privește identificarea, returnarea și readmisia, pe lângă cooperarea bilaterală dintre Maroc și statele membre ale UE.
45. Totodată, UE subliniază importanța consolidării cooperării cu agențiile UE în materie de migrație și azil.

Securitatea, cooperarea în domeniul justiției, prevenirea extremismului violent și combaterea terorismului

46. UE și Marocul se confruntă cu provocări comune în privința securității, pentru care este nevoie de un angajament comun reînnoit și de acțiuni concertate, cu respectarea deplină a principiilor democratice, a drepturilor omului și a principiilor fundamentale, ancorate în dreptul internațional, inclusiv în dreptul umanitar.
47. UE salută organizarea unui prim dialog la nivel înalt privind securitatea la Rabat, în data de 8 mai 2024. Fiind vorba de o etapă importantă pentru consolidarea cooperării UE-Maroc în ceea ce privește schimbul de informații referitor la chestiuni de securitate de interes comun, UE își subliniază interesul de a organiza acest exercițiu în mod periodic.
48. În același timp, UE își exprimă interesul de a consolida cooperarea UE-Maroc în ceea ce privește promovarea controlului armelor, neproliferarea și dezarmarea, precum și de a facilita schimburile interregionale dintre UE, regiunea sud-mediteraneeană și continentul african cu privire la neproliferarea armelor de distrugere în masă și controlul exporturilor.
49. UE promovează o abordare a combaterii terorismului bazată pe justiția penală, respectând drepturile omului și statul de drept. UE salută implicarea Marocului în lupta împotriva terorismului, precum și participarea și cooperarea experților marocani la programele UE, care consolidează schimburile dintre Uniune și partenerii săi pe aceste teme. UE speră că această cooperare va continua și se va intensifica pe viitor. Deopotrivă, UE salută contribuțiile prețioase ale Marocului la eforturile internaționale de combatere a terorismului, îndeosebi în cadrul Forumului mondial pentru combaterea terorismului și al instituțiilor sale afiliate, fără a uita implicarea activă a Marocului pe lângă Institutul Internațional pentru Justiție și Statul de Drept și sprijinul acordat acestuia. În mod deosebit, UE își exprimă dorința ca Marocul să susțină atelierele nu numai ca participant, ci și ca formator, pentru a-și împărtăși experiența și expertiza în cadrul unei abordări sud-sud.

50. UE subliniază importanța chestiunii radicalizării, a extremismului violent, a deradicalizării, a reabilitării și a reintegrării sociale. UE salută eforturile depuse de Maroc pentru a preveni radicalizarea și extremismul violent cu ajutorul instituțiilor sale specializate, precum și cooperarea cu Centrul de cunoștințe al UE pentru prevenirea radicalizării. UE speră să aprofundeze și să extindă această cooperare cu mai multe instituții marocane în cadrul diferitelor grupuri tematice ale Centrului de cunoștințe.
51. UE salută concluziile inițiativei Edu4PCVE, condusă în comun cu Marocul în cadrul Forumului mondial pentru combaterea terorismului. Educația este un instrument fundamental pentru prevenirea și combaterea extremismului violent care duce la terorism. UE își exprimă satisfacția față de viitoarea etapă de punere în aplicare și invită Marocul să lucreze împreună cu UE în această privință.
52. UE ține să amintească că cooperarea juridică în materie penală presupune un grad ridicat de securitate juridică. UE încurajează Marocul să participe la cadrele internaționale multilaterale instituite în domeniul asistenței judiciare reciproce, în special la cel elaborat de Consiliul Europei.
53. Pentru a răspunde cu eficacitate la provocările comune, precum și în cadrul dezvoltării parteneriatului strategic cu Marocul, UE susține consolidarea cooperării judiciare la nivel operațional cu agențiile și organele UE. În acest context, UE consideră că este esențial să se consolideze cooperarea judiciară la nivel operațional cu agențiile și organele UE, în special prin intermediul unui acord internațional privind cooperarea judiciară cu Eurojust și al unui acord de lucru cu Parchetul European, precum și cooperarea privind asistența judiciară reciprocă și recuperarea activelor, inclusiv indisponibilizarea și confiscarea produselor și a instrumentelor infracțiunilor. UE își confirmă disponibilitatea de a aprofunda schimbul de experiență privind cadrul legislativ în domeniile cooperării judiciare, justiției și protecției datelor cu caracter personal. UE urmărește îndeaproape evoluțiile și reformele cadrului legislativ marocan, care ar trebui să ducă la creșterea eficacității operaționale a asistenței reciproce și a cooperării judiciare, în special în ceea ce privește recuperarea activelor, inclusiv indisponibilizarea și confiscarea produselor și a instrumentelor infracțiunilor, precum și punerea în aplicare a acordurilor internaționale relevante.
54. De asemenea, UE subliniază importanța unui dialog consolidat privind cooperarea polițienească, mai ales în contextul combaterii consolidate a criminalității organizate transnaționale, respectând cadrele juridice și instituționale ale fiecărei părți. În acest context, UE încurajează autoritățile să se angajeze într-un dialog cu Europol cu scopul de a examina posibile forme de cooperare, precum și să își intensifice cooperarea cu CEPOL și cu Agenția UE privind Drogurile în cadrul proiectului EU4Monitoring Drugs.

Concluzie

55. UE își reafirmă interesul fundamental de a promova un parteneriat cuprinzător, privilegiat, ambițios, durabil și reciproc avantajos cu Marocul, precum și angajamentul de a purta dialoguri regulate cu autoritățile marocane pentru a aborda chestiuni strategice pentru ambele părți.
56. Consiliul de asociere reprezintă o ocazie de a se concentra asupra viitorului parteneriatului dintre UE și Maroc, punând accentul pe principalele domenii de interes reciproc pentru următorii ani. La nivel bilateral, UE intenționează să evidențieze tematici majore, și anume migrația, returnarea, cooperarea polițienească și judiciară, statul de drept și drepturile omului, educația și cercetarea, formarea, ocuparea forței de muncă – în special în rândul tinerilor – și competitivitatea întreprinderilor. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită următoarelor subiecte: promovarea investițiilor, provocările legate de energie, interconectarea energetică, climatul de afaceri, sprijinirea întreprinderilor și IMM-urilor europene, promovarea unei infrastructuri digitale sigure și fiabile. La nivel mondial, UE dorește în mod deosebit să consolideze cooperarea în ceea ce privește tranziția energetică și combaterea schimbărilor climatice.
57. Totodată, acest parteneriat trebuie să contribuie la promovarea unei ordini internaționale care respectă statul de drept și drepturile omului. În acest context, UE va rămâne alături de Maroc pentru a valorifica pe deplin proximitatea geografică și umană care le unește.